

Đời thi thi giữa vợ chồng là để quan trọng và cần thiết nhưng thường dễ gây ra xích mích, buồn giận và hiểu lầm giữa hai người, vì thế chúng ta cần biết cách đời thi thi như thế nào để vợ chồng không phải giận nhau nhưng hiểu nhau và gần nhau hơn. Thánh Kinh cho chúng ta nhiều nguyên tắc về cách sống đời thi thi nói và như thế nào để cả hai nói. Trong các bài trước, chúng tôi đã trình bày sáu nguyên tắc sau đây từ Lời Chúa dạy: (1) Lời nói có thể làm cho sống hay chết, khiến người nghe buồn nản hay lên tinh thần. (2) Chúng ta cần giữ tâm trí trong sạch vì đó là nơi phát xuất từ tâm nghĩ và lời nói. (3) Trong tiến trình đời thi thi, nghe quan trọng hơn nói. (4) Lời nói thì suy nghĩ gây nên tai hại, (5) Lời nói trong lúc nóng giận rất nguy hiểm, (6) Lời nói đúng lúc, đúng chỗ có giá trị lớn. Hôm nay chúng tôi sẽ trình bày hai nguyên tắc 7 và 8 như sau:

7. Lời nói nhân từ có tác động tốt

Lời nói nhân từ là những lời xây dựng, đem lại an ủi và khích lệ. Chung quanh chúng ta lúc nào cũng có người đang cần được nghe những lời nói nhân từ. Thật ra, chính chúng ta cũng mong được nghe những lời nói nhân từ; nhưng nan đề là, ít có người biết nói hay muốn nói những lời tốt đẹp và cần thiết đó. Kinh Thánh dạy rằng lời lành có như hoa quả tốt. Sách Châm Ngôn dạy như sau: Lời nói hiền lành gieo như hạt cây sống, song lời gian tà làm cho họ nát tâm thần và: Sự buồn rầu ở lòng người làm cho nao sứt nhưng hạt lành khiến lòng vui vẻ (Châm Ngôn 15:4 & 12:25). Lời lành như hạt cây sống và lời lành khiến lòng vui vẻ. Lời lành là những lời khiến người nghe được an ủi, khích lệ. Ai cũng thích người khác nói lời lành với mình nhưng chúng ta lại ít khi nào nói những lời lành với người khác, nhất là người thân trong gia đình. Đó là vì bản tính ích kỷ của con người tự nhiên. Mark Twain, văn sĩ nổi tiếng Hoa Kỳ đã nói: Một lời khen có thể giúp tôi vui sống trong hai tháng. Một lời khích lệ có thể giúp một người vui sống trong hai tháng nhưng một khi cả năm chúng ta không được ai khích lệ một lời và có người còn đi chê bai, chỉ trích chỉ không bao giờ nói lời khích lệ ai cả. Vì tình yêu của Chúa và sự cảm ơn của Ngài, chúng ta có thể nói những lời nhân từ, mang lại an ủi, khích lệ cho người khác, nhất là người thân yêu trong gia đình.

Khi mình là người yêu của nhau, chúng ta dễ nói với nhau những lời ngọt ngào, nhưng khi đã là vợ chồng, sống bên nhau mỗi ngày và biết rõ khuyết điểm của nhau, chúng ta thường dễ nói những lời làm tổn thương nhau. Xin Chúa giúp chúng ta quên đi lời nói, để chỉ nói những lời nhân từ, ân hậu, mang lại ích lợi cho người nghe, và tránh những lời đố kỵ, tàn ác, khiến tinh thần người nghe sụp đổ, tan nát. Sách Phao-lô khuyên: Lời nói anh em phải có ân hậu theo luôn và nếm thêm muối, hậu cho anh em biết nên đi đáp với mình người khác là thế nào (Cô-lô-se 4:6). Lời nói ân hậu là lời mà nghe xong, ta cảm thấy ngọt ngào, vì nó mang lại cho ta an ủi hay niềm vui. Lời nói nếm thêm muối là lời nói đơm đả, dè nghe, khiến người nghe thấy thoải mái, dễ chịu. Chúng ta cần tập nói những lời ân hậu như thế để xây dựng mối quan hệ tốt đẹp

vợ i vợ chồng, cha mẹ, con cái cũng như anh chị em trong gia đình. Là vợ chồng, chúng ta không cần nói lời ngọt ngào để chinh phục tình yêu của nhau như người con nói với nhau như người nhân từ và ân hậu để giữ cho tình yêu của hai người luôn được ấm áp và tươi mới. Trong một lá thư khác của Phao-lô khuyên: Chớ có mất lòng nào ra thì miến anh em, nhưng khi đáng nói hãy nói một vài lời lành, giúp đỡ cho và có ích lợi cho kẻ nghe được (Ê-phê-sô 4:29). Một lần nữa, chúng ta thấy lời lành là lời mang lại lợi ích cho người nghe. Nhưng lời nói xây dựng, mang lại ân phúc thật là quý giá. Nếu vợ chồng lúc nào cũng nói lời ân hậu ngọt ngào với nhau thì gia đình êm ấm và hạnh phúc biết bao. Trái lại, nếu vợ chồng lúc nào cũng tỏ khờ nhau hay nói những lời khích bác cay đắng để làm đau lòng nhau, không sớm thì muộn, gia đình đó cũng tan nát, vì như Lời Chúa dạy, lời nói có thể làm cho sự sống nhưng cũng có thể phá hủy và giết chết. Lời nói có thể giữ chặt hay làm cho sự sống lời tình yêu, hy vọng và hạnh phúc của gia đình chúng ta.

Có hai vợ chồng kia lấy nhau chưa được mấy năm mà tình cảm vợ chồng đã bắt đầu phai nhạt. Một khi nói chuyện là vợ chồng cãi nhau. Không nhưng không nói lời ngọt ngào với nhau nhưng hậu như bàn đèn chuyện gì là hai vợ chồng đều bắt đầu nghĩ đến với nhau. Một lần vợ chồng cãi nhau, người vợ buồn, khóc cả đêm và vì thế bắt đầu mất ngủ thối nát xuyên. Một đêm nọ, người vợ không ngủ được vì nghĩ đến những tính khó chịu và lời nói cay nghiệt của chồng. Đến nửa đêm, tự nhiên chồng nghĩ: nếu chồng nghĩ đến những điều mà mình không thích nói với chồng thì chồng sẽ thức luôn cho đến sáng, vì thế chồng bắt đầu nghĩ đến việc đi tìm của chồng, và những điều đã khiến chồng đến với anh và yêu anh. Sau đó người vợ ra bàn, lấy giấy viết xuống những điều đáng yêu nói với chồng và dòng cuối cùng, chồng viết: Em yêu anh vì những điều đẹp trên. Người vợ bắt đầu giấy đó trong phong bì và đưa vào cặp của chồng. Sáng hôm sau, người chồng thức dậy và cho vợ, giấy anh rất vui, anh nói rằng anh vẫn yêu chồng như ngày nào và anh xin lỗi đã làm vợ anh buồn trong thời gian gần đây. Chiều hôm đó vợ đến nhà, người chồng hạnh phúc lấy tờ giấy mà vợ đã ghi vào tìm của anh, đưa vào một cái khung hình và treo lên tường. Từ đó hai vợ chồng không còn cãi nhau hay giận nhau nữa. Không nhưng thế, người chồng còn hay viết note cho vợ, bày tỏ tình thương yêu và anh cũng tỏ như hẳn trong cách cư xử. Người vợ thật vui mừng, không nghĩ mình chỉ làm một việc nhỏ là nói lên việc đi tìm của chồng mà nhờ đó tình yêu của hai người đã sống lại và gia đình được hạnh phúc. Đây là điều thật đáng giá, để làm mà nếu chúng ta bắt đầu chúng tôi tin rằng tình cảm giữa chúng ta với người thân yêu sẽ được sống lại hoặc được tươi mới hơn.

8. Nói nhiều sự việc vấp và làm lỗi nhiều

Châm Ngôn 10:19 dạy: Hỡi kẻ miệng nói vi phạm nào có thiêu, nhưng ai cầm giữ miệng mình là khôn ngoan. Nguyên tắc này thật rõ ràng, để hiểu. Chúng ta không nhưng để ý với điều này mà có lẽ cũng từng có những kinh nghiệm đau đớn vì tính nói nhiều của chính mình hay của người khác. Tác giả sách Châm Ngôn không chỉ cảnh cáo một lần nhưng nhiều lần về nguy hiểm của bèn nói nhiều. Ông viết: Kẻ cạnh giữ miệng mình giữ được mạng sống mình, nhưng

kẻ nào ham mê quá bền bỉ bởi họ (13:3). Họ c: Trong các thế công việc đều có ích lợi nhưng mình nói nhiều cho đến đến sự thiêu thiếu (14:23). Hai câu này hàm ý rằng, nói nhiều không ích lợi nhưng còn đem lại nghèo khổ, tai hại, lắm khi hại đến bản thân. Song song với lợi ích của nó, Kinh Thánh cũng dạy, nói ít không nhưng để nguy hiểm mà còn đức kẻ là khôn ngoan: Người nào kiêu ngạo nói mình có tri thức; còn người có tính ôn hòa là một người thông sáng. Khi nói ít, dù người ngu dốt cũng đức kẻ khôn ngoan; còn kẻ nào người mê mình lại đức kẻ là thông sáng (Châm Ngôn 17: 27-28).

Số đó Phao-lô cho chúng ta một nguyên tắc để đi thi thi tốt đẹp và quý giá: Chỉ có một lợi ích nào ra thì mình anh em, nhưng khi đáng nói, hãy nói một vài lợi ích, giúp bạn cho và có ích lợi cho kẻ nghe đến (Ê-phê-sô 4:29). Theo lợi ích này, trước hết, chúng ta không nói lợi ích, là lợi ích gây tổn thương hay khiến người nghe tổn lòng. Thứ hai, chúng ta chỉ nói khi đáng nói, tức là nói đúng lúc, đúng chỗ. Và thứ ba, khi cần nói và đáng nói chúng ta không nói nhiều nhưng chỉ nói một vài lợi ích, hầu ích cho người nghe. Chúng tôi thiết nghĩ đây là nguyên tắc gói gọn trong đức khía cạnh trong việc đi thi. Chúng ta thường thích nói hơn là yên lặng, nhất là nói lên ý mình hay nhưng để mình làm hoặc nói ra nhưng sai sót của người khác và khuyên bảo người khác, nhưng có nhiều lúc chúng ta cần yên lặng hơn là nói bất cứ một lợi ích nào. Người tốt, ít lợi ích cũng nhưng yên lặng trong nhưng hoàn cảnh không nên nói đức kẻ xem là khôn ngoan và đức kẻ chung quanh kính nể và tin cậy. Nói ít và chỉ nói khi đáng nói là điều rất khó để với một người. Chúng ta thường muốn nói nhiều với nhưng người dốt mình và nhưng người quá quen quá gần với mình. Nhưng lợi Kinh Thánh dạy không bao giờ sai: Hết lợi vì phạm nào có thiêu, nhưng ai cần gì mình là khôn ngoan.

Minh Nguyên

Chương Trình Phát Thanh Tin Lành